

Bravotravel – robuust reizen

Cock van der Kaaij en Roelien ter Heide

Iberie en Marokko 2018 – 2019

deel 7 – Al-Andalus

[Reacties](#) altijd welkom!
Jezelf of een ander aanmelden voor deze nieuwsbrief kan [hier](#).

Al-Andalus

Asalto a un castillo musulmán (siglo XIII).
Biblioteca Nacional de España

kindersterfte en werd het leven gewoon een stuk beter. Redenen genoeg voor hen om positief te zijn over de Islam.

We zijn weer terug in Europa. Maar dan wel in het gebied dat met de naam Al-Andalus gedurende bijna 8 eeuwen onder Moorse heerschappij stond. In één van de vele kastelen uit de Moorse tijd troffen we bijgaand plaatje aan. Op deze manier is dus met een snelheid van gemiddeld 2km per jaar Spanje en Portugal terug veroverd op de Moren. Voor ons blijft dat een ongekend traag tempo. Met name de kleine boeren zaten echter niet te wachten op een terugkeer naar Roomse heersers. Onder de Moren kwam er steeds meer land in handen van de kleine boer en steeg zijn welvaart, daalde de

De geschiedeniswieg

Sinds 1713 - Vrede van Utrecht - hoort Gibraltar voor 'eeuwig' bij Groot-Brittannië. Er wonen ongeveer 30.000 mensen, waarvan 96% binnen de EU wil blijven.

Binnenkort is het precies 1308 jaar geleden dat op 30 april 711 de Moren tijdens een stevige bries in een donkere nacht de Straat van Gibraltar overstaken. Tariq Ibn Ziyad, een Berbers stamhoofd was met 400 man en honderd paarden naar Gibraltar vertrokken. Al in 718 was het grootste deel van Spanje en Portugal in Moorse handen. In minder dan 8 jaar veroverd. Vervolgens bijna 800 jaar om ze weer terug te meppen...

Gibraltar was dus ook toen al een belangrijke plek. De naam komt uit die tijd: Jabal al Tariq, de berg van Tariq.

Chips etende apen

chips en vinden Roelien lief.

Op de rots leeft een door de Britten in stand gehouden apenkolonie in een natuureservaat. Tegen betaling van een flink aantal Ponden mogen wij ook de rots op. Het gaat om een troep herberapen, die we ook in Noord-Afrika hebben gezien (Algerije 1990). Volgens een legende blijft Gibraltar in Britse handen zolang er apen op de rots leven. Mede daarom wordt de populatie streng beschermd. Winston Churchill liet tijdens de Tweede Wereldoorlog zelfs nieuwe apen uit Noord-Afrika invoeren omdat er nog maar zeven dieren over waren. De meeste apen zijn erg mak, eten

Hangend pad

toezichhouders. De dag dat wij er zijn, waait het stevig en voelt het oversteken van de kloof via een schommelende hangbrug nog steeds als een avontuur. En ook het deel op de foto - dat letterlijk tegen de wand aangeplakt is - is toch wat anders dan een boswandeling op de Veluwe.

Na ons 2-daagse bezoek aan Gibraltar gaan we de Caminito del Rey (het Koningspad) wandelen. Een spectaculair pad door een kloof, waar eigenlijk geen ruimte is voor een pad. De kloof was lange tijd de enige verbinding tussen Malaga en Cordoba. Er gaat ook een trein doorheen. Een jaar of 20 geleden was het wandelpad een waar avontuur. Er viel regelmatig een dode. Dat was niet de bedoeling. Met Europees geld is een nieuw pad boven het oorspronkelijke pad aangelegd. Nu veilig met een reling ernaast. Iedereen moet een helm op, er is een quotum per dag en er lopen

Sculpturen

In het Nationaal Park Torcal staan vele sculpturen. De beeldhouwer is hier niet de mens, maar de natuur. De wind, de regen, de hitte, de koude en vooral de tijd hebben de mooie rotspartijen gevormd.

Gewoon heerlijk op daar in de opkomende ochtendzon een paar uur rond te wandelen.

Alhambra

Vanwege de zeer mooie en fijn uitgevoerde decoraties is een groot deel van het complex behouden gebleven. In tegenstelling tot bijvoorbeeld de grote moskee van Granada. Die is verwoest en daar boven op is de kathedraal gebouwd.

Op weg naar het Alhambra in Granada is het wel even schrikken. Eerst nog even over kleine weggetjes, maar gaandeweg komen we op 3 baans autowegen. Met files. Maar het is de moeite waard om bij één van de grootste culturele erfgoederen uit de Moorse tijd te komen: het Alhambra. De volledige Arabische naam is Qasr Alhambra: het rode paleis.

We laten ons rondleiden door gids Emilie. Ruim 4 uur lang lopen we hier rond. Het is waanzinnig groot. In 1492 werden hier de laatste Moren verdreven en kwam het in handen van de katholieke koning.

Eerst gaan we naar het Generalife, de buitenplaats van de sultan, grenzend aan het paleis. Het Moorse gedeelte is volledig naar binnen gericht, zodat de vrouwen niet vanaf buiten zichtbaar waren. De deuren staan niet in rechte lijn met elkaar, zodat er geen doorzicht is. Ook tegen een vijandige aanval was dit nuttig, want zo wist je niet wat je binnen kon verwachten.

Wanneer de laatste Moorse koning Koranteksten in zijn eigen paleis zijn te vinden.

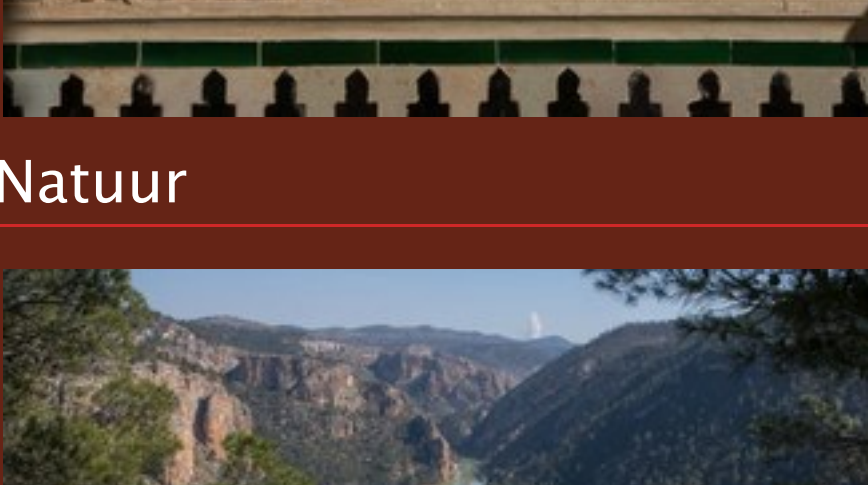
Analfabete christenen

Gids Emilie laat ons bijzondere details zien. In de 16e eeuw waren veruit de meeste mensen analfabeet en slechts een klein deel kon het Latijnse schrift lezen.

Vaak werden de Arabische teksten niet verkend als tekst, maar het Moorse versiering. Vandaar dat zelfs onder regie van een strenge katholieke koning Koranteksten in zijn eigen paleis zijn te vinden.

Natuur

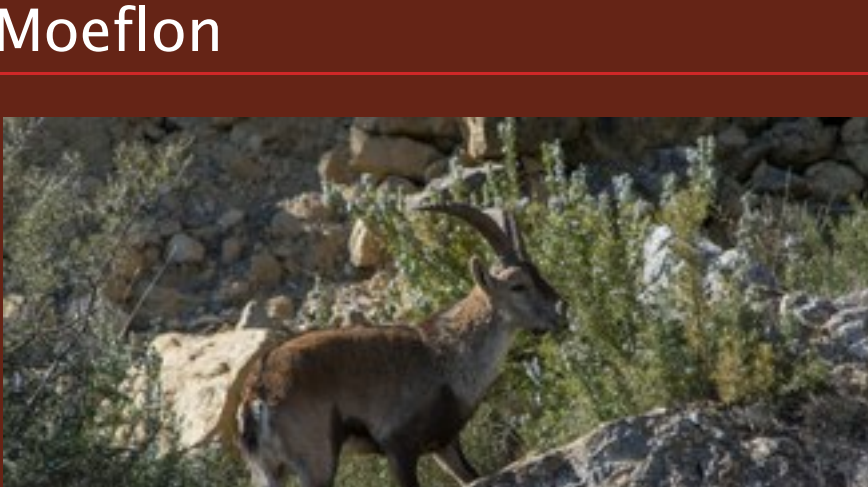
erna doen we een fietstocht over onverharde paden naar een steuwmeertje hoog in de bergen.

Na 2 nachten in Granada zijn wij weer toe aan rust, stilte en duisternis. We beseffen steeds vaker dat we geen stadsmensen zijn. Soms vinden we het buitengebied van Breukelen al te druk...

Maar goed, we gaan naar het Parc Naturel van Cazorla, een deliactelijk weer eens eene bomen. We zien de laatste dagen alleen maar eindeloze rijen olijfbomen. Het is prachtig weer en we lopen naar de top van de Gilillo. Die is bijna 1900 meter hoog. En Cock loopt hier weer eens een hardlooppadje van 20km, maar dus wel met bergje op en bergje af. En de dag stuwmeertje hoog in de bergen.

Op de foto zie je de Jucar-kloof. Ook een mooi gebied. Moeilijk toegankelijk, met woningen in de rots wanden gebouwd, en vooral heerlijk rustig.

Moeflon

We blijven nog even in de natuur. We gaan naar de Ebro-rivier om ook daar wat te wandelen.

Op weg daar naartoe zien we geefl onverwachts naeens een paar moeflons. Dat is een wild schaap dat weinig voedsel nodig heeft en erg goed kan klimmen. En de hoorns zijn natuurlijk indrukwekkend.

De mijnrat

Een geheel ander beest is de mijnrat. Die komen we - opgezet - tegen in een steenkolenmijn. De ratten gaven als wanneer de lucht giftig werd of als er een instorting te verwachten was. Dat werkte beter dan met kanaries zoals die in andere mijnen gebruikt werden.

Gids Maria vertelt enthousiast over de mijn. Het was verboden, maar het gaf ook een grote verbondenheid. De mijnwerkers moesten ook wel, want de fout van de één, kon de dood van de ander betekenen. Er moest dus zorgvuldig gegraven worden, gestut worden en

natuurlijk nog zorgvuldiger met het dynamiet gewerkt worden.

Andorra

sneeuw(pop) of voor de tax 'free' winkels.

We Andorra maar er zijn bestaan aan te danken. In 805 werd Andorra gesticht als bufferstaat tussen de Moren en Frankrijk. Sinds 1278 wordt de soevereiniteit over Andorra gelijk gedeeld door Spanje en Frankrijk. Die leveren tot op de dag van vandaag twee eemmen. Dat zijn nu President Emmanuel Macron van Frankrijk en Bisschop Joan Enrie Vives i Sicilia van Spanje.

Andorra is geen lid van de EU, maar volgt wel alle regels en heeft gewoon de Euro. Veel bezoekers komen voor de